

Natuur DOE-BOEK kids

ONTDEK DEN TREEK

Kleur,
leer, puzzel,
raad, maak en
ontdek alles dat met
natuur te maken heeft.
Leer spelenderwijs
de mooie natuur
om je heen
ontdekken.

buiten
licht

**NATUUR
DOE-BOEK
KIDS**

Natuur is overal

Dit extra dikke boek zit bomvol vogels, insecten, planten en zoogdieren die gewoon in Nederland voorkomen. Met dit grote Natuur Doe-Boek kun je eindeloos zoeken, tekenen, kleuren en ontdekken. Ontcijfer woordzoekers, zoek kleine kriebeldiertjes in Den Treek of speel vogelmemorie met je vrienden. Er is altijd iets te doen. Dus ga naar buiten en kijk goed om je heen. Want wie nieuwsgierig is, ontdekt dat de natuur altijd dichterbij is dan je denkt.

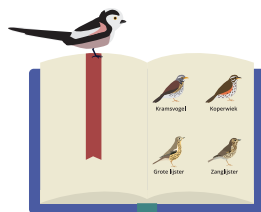
Ralph & Erik
Oprichters Buitenlucht

Handige spullen om mee te nemen

Wandelschoenen

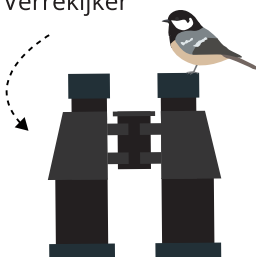
Vogelgids of
vogeldagboek
(en natuurlijk
dit Doe Boek)

snack

Verrekijker

Water

plastic tasje
om afval in
te verzamelen

Potlood en schrift

Rugzak

Bescherming
tegen de zon
of regen

**Wist
je dat**

.....

... gierzwaluwen
met slechts één
hersenhelft
tegelijk slapen,
waardoor ze half
slapend kunnen
blijven vliegen?

... de goudhaan
met z'n 8,5
centimeter het
kleinste vogeltje
van Europa is?

... de kleur snavel
het enige verschil
tussen een
mannetjes (zwart)
en vrouwtjes
(rood) ijsvogel is?

... scholeksters
vaak allemaal
dezelfde kant op
zitten, zodat ze
elkaar niet in de
weg zitten als er
gevlucht moet
worden?

... spreeuwen het
geluid van een
aantal vogels,
kikkers en
zoogdieren
perfect kunnen
imiteren?

... de wilde eend
de enige eenden-
soort is met een
gekrulde staart?

... de houtduif de
grootste en meest
voorkomende duif
van Nederland en
België is?

... roodborsten
agressief worden
van de kleur rood?

... de houtsnip de
enige steltloper is
die in het bos
leeft?

... ooievaars vaak
op één poot staan
om zo de andere
warm te houden
onder de veren?

... bij lepelaars de
mannen overdag
bij het nest
blijven, terwijl de
vrouwen 's nachts
het nest bewa-
ken?

1

Zoek een fijne plek

Soms is er in het bos een speciale plek om vogels te kijken, zoals een vogelkijkhut. Daar kun je rustig zitten en de vogels bekijken zonder dat ze je zien. Geen kijkhut in de buurt? Zoek dan een rustig plekje, misschien bij een boom of een open veld, en blijf daar even zitten. De vogels zullen vanzelf komen.

2

Wat zie je als eerste?

Niet alle vogels zijn even makkelijk te zien. Begin met vogels die dicht bij zijn, zoals de huismussen in de buurt of de ekster met zijn mooie lange staart. Herken je de kauw of de koolmees? Maak een lijstje van de vogels die je ziet en houd je eigen vogelboek bij!

Zoek samen met een vriend

Vogels kijken is nog leuker als je het samen doet. Zoek een vriend of familielid die mee wil op avontuur. Jullie kunnen elkaar helpen vogels te vinden en weten samen meer.

4

Geduld is een schat

Vogels spotten vraagt om geduld. Kun jij lang stilzitten en wachten? Oefen het geduldig zijn, want als je een vogel ziet, is het alsof je een schat hebt gevonden. Je kunt een spelletje van het wachten maken: tel tot tien in je hoofd of bedenk welke kleuren je om je heen ziet. Hoe meer geduld je hebt, hoe meer vogels je zult zien!

5

Neem een vogeldagboek mee

Schrijf in een klein schriftje welke vogels je hebt gezien, waar je ze zag, en wat ze aan het doen waren. Je kunt er zelfs kleine tekeningetjes bij maken. Na een tijdje heb je een mooi dagboek vol met vogelavonturen!

Leer hun liedjes kennen

Elke vogel heeft zijn eigen liedje. Kun jij de verschillende vogelgeluiden leren herkennen? Probeer het! Misschien hoor je een grote bonte specht die tikt tegen een boom, of het vrolijke getjilp van een huismus. Luister goed, want vogels gebruiken hun liedjes om met elkaar te praten!

Op zoek naar vogels in het bos? Hier zijn 10 tips om je op weg te helpen.

7

Vroege vogels vangen de worm

Wist je dat de beste tijd om vogels te spotten 's ochtends vroeg is? De vogels zijn dan het actiefst, op zoek naar eten en fluitend naar elkaar. Vraag iemand om vroeg met je naar buiten te gaan. Wie weet welk liedje de eerste vogel voor je zingt?

Sst... we zijn op zoek!

Vogels horen beter dan jij! Probeer zo stil mogelijk te zijn, zodat de vogels niet wegvliegen. Kun je een tijdje als een bosmuis zo stil zijn? Misschien kun je zelfs hun liedjes horen. Het is alsof de vogels hun eigen geheime taal spreken!

8

9

Maak je eigen vogelvoer

Haal de vogels dichterbij huis. Maak samen met een volwassene je eigen vogelvoer. Een simpele vetbol met zaden of een pindasnoer trekt vaak veel vogels aan. Hang het in de tuin of op het balkon en kijk wie er allemaal op bezoek komt!

Nog meer ontdekken?

Wist je dat er op erikvanbommel.com nog veel meer te vinden is om vogels kijken nóg leuker te maken? Van vogelbingo en kleurplaten tot posters, speurtochten en zelfs een echt vogeldiploma. Bekijk ze allemaal en ga op avontuur!

10

De houtsnip en appelvink zijn 2 typische bosbewoners van Den Treek

appelvink

De appelvink heeft een supersterke snavel waarmee hij moeiteloos harde zaden kan kraken.

De houtsnip is een nachtelijke vogel die vaak overdag rust op de bosbodem, waar hij bijna onzichtbaar is.

houtsnip

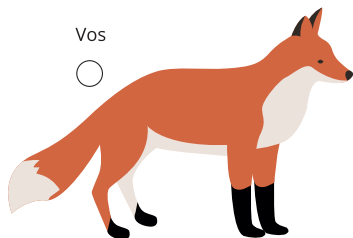
De houtsnip is de enige steltloper die leeft in het bos.

Hoeveel vogelhuisjes kun je vinden?

Speuren in het bos

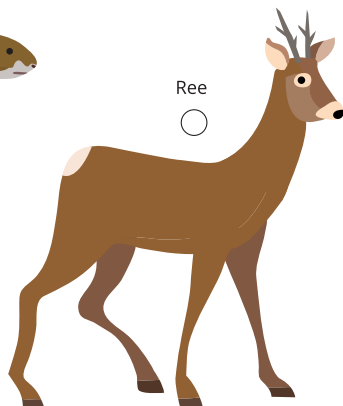
Hoeveel zoogdieren heb jij hier al van gezien?

Vos

Rosse woelmuis

Ree

Bosmuis

Bunzing

Boommarter

Rosse vleermuis

Gewone dwergvleermuis

Das

Bruine rat

Laatvlieger

Gewone bosspitsmuis

Wezel

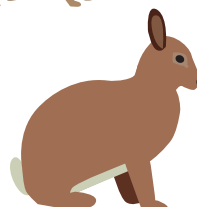
Eekhoorn

Egel

Konijn

4 Digitale tips voor vogelaars

Wil je meer leren
over de vogels en
andere dieren die je
echt in Den Treek
kunt tegenkomen?
Met deze apps en
website kun je
vogels herkennen,
hun geluiden leren
en zelfs je eigen
ontdekkingen
delen. Klaar om te
beginnen? Hier
zijn 4 geweldige
tips voor jou!

1

Merlin App

De Merlin App is geweldig voor jonge ontdekkers die vogelgeluiden willen herkennen. Deze app helpt je om de geluiden van vogels in jouw buurt te leren kennen. Als je de geluiden van de 10-20 meest voorkomende vogels herkent, kun je al veel vogels spotten. Het is superleuk en leerzaam!

2

ObsIdentify

ObsIdentify is een fantastische app die je helpt om dieren en planten te herkennen met een foto. Of je nu een vogel, insect, plant of paddenstoel ziet, deze app vertelt je snel wat het is. Het is perfect voor nieuwsgierige kinderen die graag willen weten wat ze in de natuur tegenkomen.

3

Waarneming.nl

Waarneming.nl is een website waar je kunt zien welke dieren en planten in jouw buurt zijn gespot. Van vogels en vlinders tot libellen en planten, je kunt makkelijk zien wat er allemaal in een gebied is gevonden. Deze site helpt je te ontdekken welke dieren en planten je in het echt kunt zien.

4

ObsMapp

ObsMapp is de bijbehorende app van Waarneming.nl en is super voor avonturiers die hun eigen ontdekkingen willen delen. Met deze app kun je eenvoudig melden wat je hebt gezien en snel zien welke vogels en andere dieren recent in jouw buurt zijn gezien. Het is een leuke manier om de natuur te verkennen en je bevindingen te delen!

Thuis verder oefenen?

Wil je thuis nog meer vogels leren herkennen? Met de BirdID-app en de leuke quiz kun je je kennis over vogels vergroten!

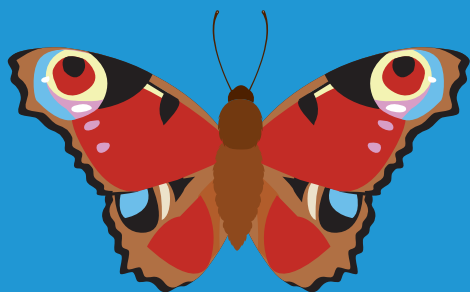
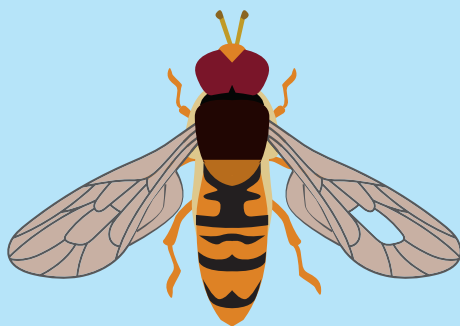
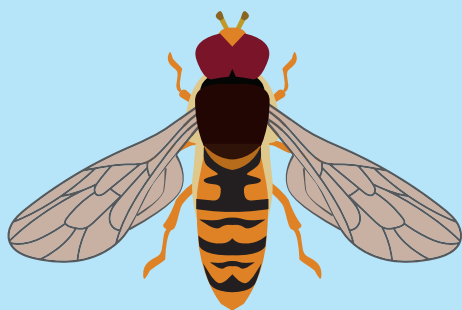
Wat is BirdID?

BirdID is een gratis app die je helpt om vogelgeluiden te herkennen en vogels te leren kennen aan de hand van foto's. De app is ontwikkeld door de Nord University en wordt gebruikt in een cursus over vogelidentificatie, maar is eigenlijk voor iedereen ontzettend leuk.

In de app kun je luisteren naar verschillende vogelgeluiden en leren welke vogel bij welk geluid hoort. Ook kun je foto's van vogels bekijken en hun kenmerken leren herkennen. Er zijn verschillende niveaus, zodat je spelenderwijs steeds beter kunt worden!

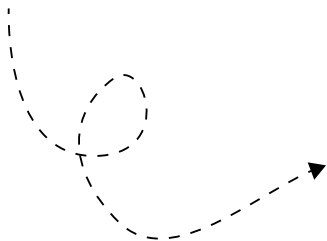

Zoek de 5 verschillen

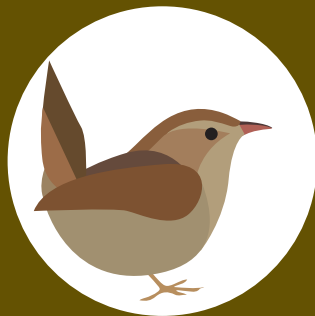

Opdrachten

Heb jij zin in wat actie? Dan zijn deze opdrachten voor jou! Tip: je kunt ze ook uitknippen en als speurtocht ophangen.

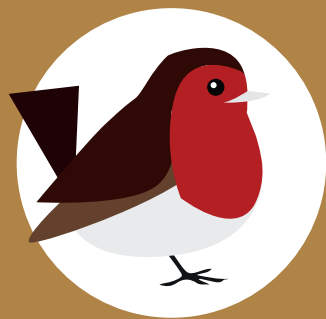
De **winterkoning** behoort tot de hardst zingende vogels van Nederland. Wie van jullie kan het hardste fluiten?

Loop net als een **houtsnip** door het bos en til je voeten hoog op. Kun je een stukje van het pad lopen zonder geluid te maken?

Roodborsten houden niet van regen en schuilen dan vaak onder bladeren of in nestkastjes. Waar zou jij schuilen als het nu zou regenen?

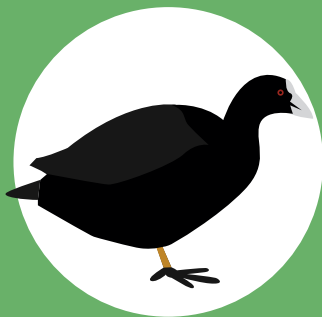
Spreeuwen kunnen het geluid van andere vogels, kikkers, zoogdieren en zelfs auto's nadoen. Welke geluiden kan jij nadoen?

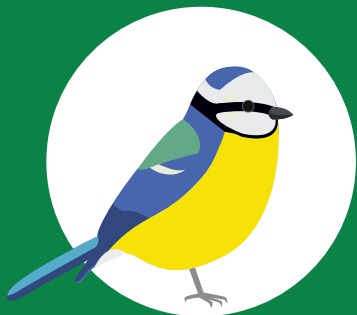
Kun jij, net als de **ooievaar**, een minuut lang op één been staan?

De **meerkoet** maakt een nestje van alle materialen die ze kunnen vinden. Kan jij dat ook?

Pimpelmezen eten insecten en zaadjes. Kun jij iets vinden dat een pimpelmees lekker zou vinden? (zoals een klein insect of een zaadje)

Welke afbeeldingen

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

horen bij elkaar?

Vos

Egel

Bever

Otter

Haas

Bosmuis

Gewone zeehond

Laatvlieger

Grijze zeehond

Eekhoorn

Schotse Hooglander

Ree

Wezel

Everzwijn

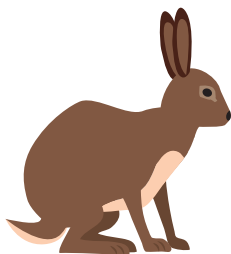

Das

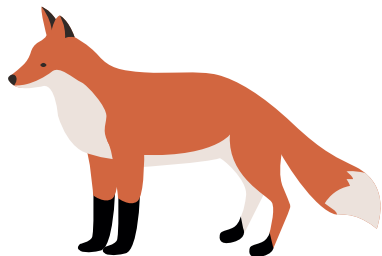

Wasbeer

Den Treek zoogdieren

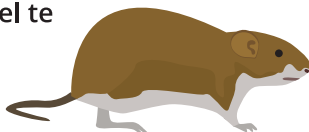

Overdag kom je **hazen** zelden tegen. 's Ochtends vroeg of 's avonds in de schemering heb je de meeste kans om er eentje te zien. Wist je trouwens dat een haas zo 3,5 meter kan springen?

Als een **vos** eten over heeft, dan wordt dit begraven. Zelfs maanden later weet de vos de verstopte prooi terug te vinden.

De **rosse woelmuis** graaft gangen onder de grond en komt vaak meerdere keren per nacht naar boven om voedsel te zoeken.

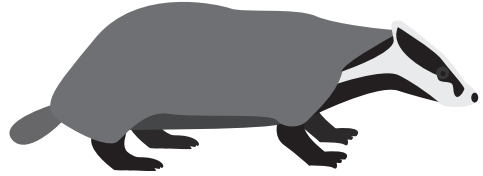

De **bunzing** staat bekend om zijn scherpe geur die hij kan verspreiden bij gevaar. Hij is de wilde voorouder van ons tamme fret.

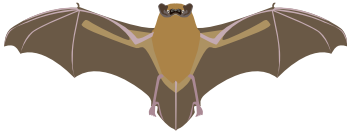
Bevers zijn de grootste knaagdieren die in Europa voorkomen. Hun lijf kan bijna een meter groot worden!

De **rosse vleermuis** is onze grootste vleermuis. In de herfst trekt hij soms honderden kilometers ver naar zijn winterverblijf.

Wist je de voeding van een **das** voor maar liefst 50 procent uit regenwormen bestaat?

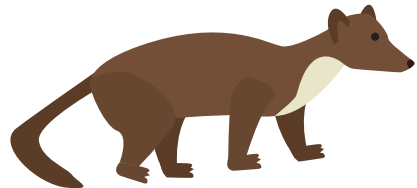
De **laatvlieger** is een grote vleermuis die pas laat in de avond actief wordt. Hij kan wel 50 km per uur vliegen

Raar maar waar: een **egel** kan zwemmen. Zeer verrassend met die korte pootjes.

De **bosspitsmuis** is piepklein maar heeft een enorme energie. Hij moet elke dag bijna zijn eigen lichaamsgewicht aan insecten eten om te overleven.

De **boommarter** is een lenige klimmer die moeiteloos van tak naar tak springt. Hij eet van alles: van bessen tot muizen – en soms zelfs een eekhoorn.

Buitenplaats Den Treek

Wist je dat Huize Den Treek al ruim 200 jaar oud is? Het werd gebouwd in 1807 door meneer De Beaufort. Later kreeg het huis grote zijvleugels, een toren en een mooie tuin met vijver. Het huis was ooit een hotel, maar nu wonen er mensen privé. Je kunt het huis dus niet van binnen bekijken, maar je kunt het wél zien als je langswandelt.

Meeuwen Memorie

Kleine
mantelmeeuw

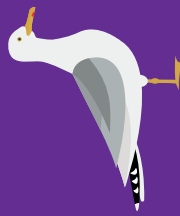
Kleine
mantelmeeuw

Grote
mantelmeeuw

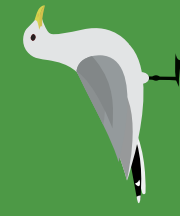
Grote
mantelmeeuw

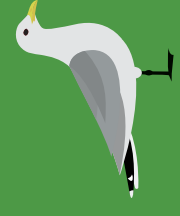
Zilvermeeuw

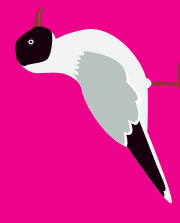
Zilvermeeuw

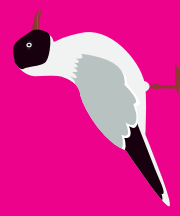
Drieteenmeeuw

Drieteenmeeuw

Kokmeeuw

Kokmeeuw

Stormmeeuw

Stormmeeuw

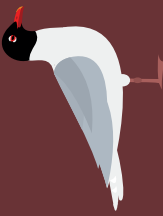
Dwergmeeuw

Dwergmeeuw

Zwartkopmeeuw

Zwartkopmeeuw

**Natuur
is het
mooiste
spel dat
er is.**

Spaar ze allemaal!

Wie heeft als eerste deze kaart vol?

Nog meer zoeken?

Insect met geel

Insect met lange poten

Vliegend insect

Een vlinder

Insect op een tak

Twee insecten bij elkaar

Insect op een blad

Een spin

Insect in het water

Insect dat kruipt

Insect onder een steen

Een mier

Altijd insecten spotten

Deze insecten komen het hele jaar voor

Nog meer zoeken?

De **ruwe pissebed** is eigenlijk een landkreeftje dat vocht nodig heeft en leeft onder stenen of in vochtige hoekjes.

De **glanzende houtmier** houdt van suiker en leeft in boomholtes of onder boomschors.

De **gewone mestkever** is een sterke graver die mest verzamelt, vooral te vinden in weilanden en bossen.

Het **zilversijde** is snel, houdt van donker en vochtig, en woont vaak in de badkamer of kelder.

De **vuurwants** heeft een rood-zwart patroon om te waarschuwen en leeft in grote groepen bij bomen en struiken.

De **groene schildwants** kleurt bruin in de herfst om niet op te vallen en leeft in tuinen en soms in huis.

De **huisvlieg** vindt haar voedsel via reukzintuigen op haar poten en zit vaak in de keuken.

De **gewone duizendpoot** heeft wel veel poten (maar geen duizend!) en leeft onder bladeren of in de tuin.

De **kruisspin** maakt prachtige webben en heeft een kruisvorm op de rug; je vindt ze buiten in struiken of schuren.

De **gewone strekspin** kan haar lange poten ver uitstrekken en zit meestal bij ramen en hoeken in huis.

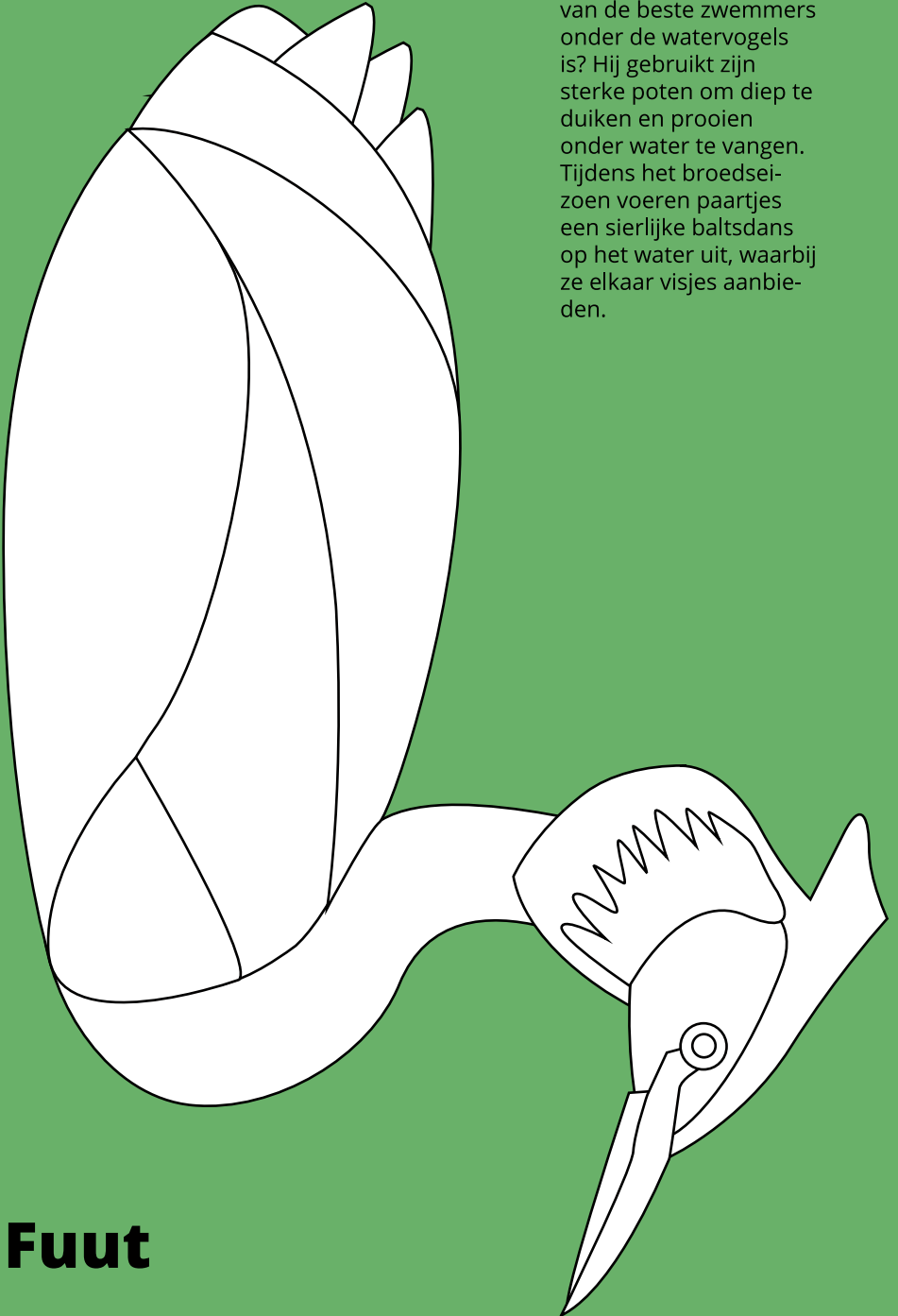

De **gewone steekmug** heeft vrouwtjes die steken voor eitjes; ze zijn vaak te vinden bij stilstaand water.

De **gewone oorworm** zorgt goed voor zijn jongen en bewaakt zijn eitjes tot ze uitkomen. Je vindt ze onder stenen en bladeren.

Wist je dat de fuut een van de beste zwemmers onder de watervogels is? Hij gebruikt zijn sterke poten om diep te duiken en prooien onder water te vangen. Tijdens het broedseizoen voeren paartjes een sierlijke baltsdans op het water uit, waarbij ze elkaar visjes aanbieden.

Fuut

Krijg jij de vogelbingokaart vol?

Een zwarte vogel

Een vogel die tsjilpt

Een vogel die vliegt

Een vogel die eet

Een vogel op een tak

Twee vogels bij elkaar

Een vogel die stil is

Een hele grote vogel

Een vogel die zwemt

Een vogel die
prachtig zingt

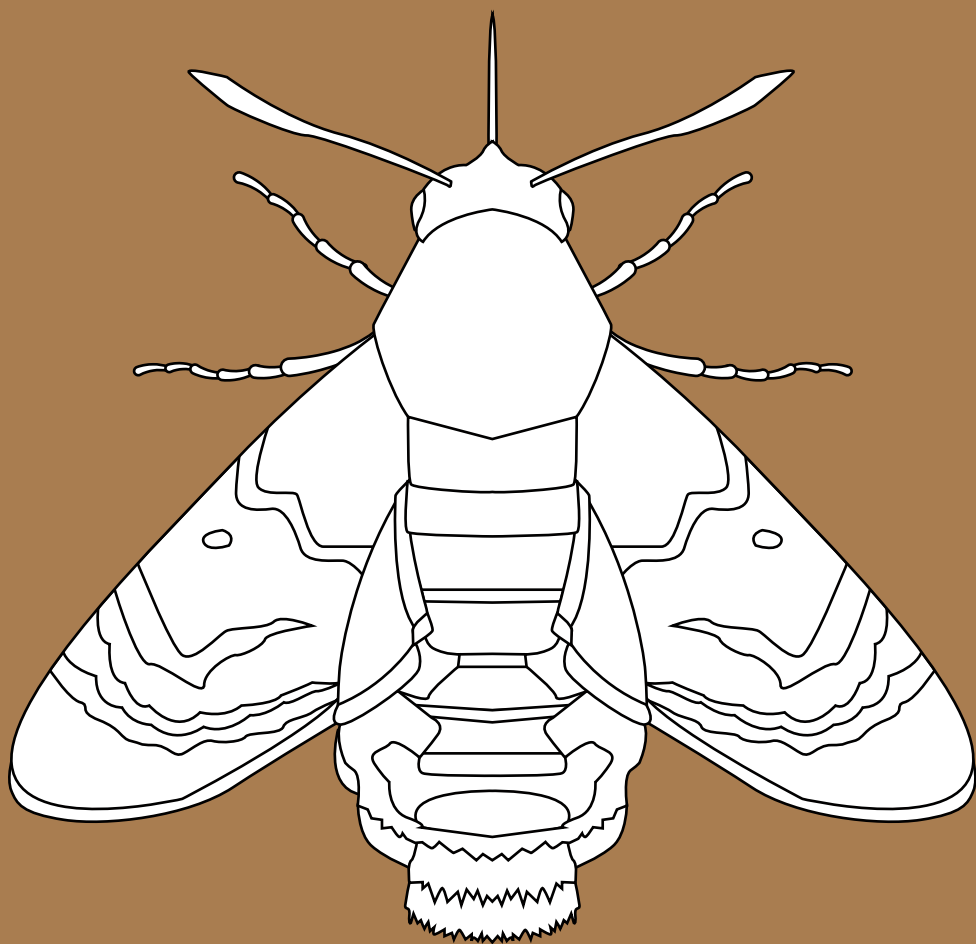

Een vogel met
lange staart

Een groep vliegende
vogels

Kolibri vlinder

Deze vlinder heeft een lange tong en kan in de lucht blijven zweven terwijl hij nectar drinkt, net als een kolibrie! Hij kan snel van bloem naar bloem vliegen.

Koepel van Stoop

Wist je dat er midden in Den Treek een prachtig rond gebouw staat dat de Koepel van Stoop heet? Het werd bijna 200 jaar geleden gebouwd door een rijke meneer die daar eigenlijk een groot huis wilde laten maken. Dat lukte niet, dus bleef alleen de koepel over. Vanaf die plek kon je héél ver kijken: over de heide, de bossen, de Gelderse Vallei en zelfs helemaal tot de Domtoren in Utrecht!

Onder
elke steen
leeft een
verhaal

Nestkastenroute

Ga mee op avontuur in ons vogelparadijs! Over het hele terrein zijn kleurrijke vogelhuisjes verstopt met prachtige houten vogels. Jouw missie? Vind alle 10 vogels. Trek eropuit en veel plezier tijdens je speurtocht!

Koolmees

Koolmezen kunnen super snel beslissingen nemen. Ze vliegen vaak naar een vetbol, pikken snel een stukje los, en vliegen er dan razendsnel weer vandoor.

Roodborst

Roodborstjes zijn soms zo dapper dat ze zelfs katten durven weggagen die te dicht bij hun nest komen!

Houtduif:

De houtduif is een echte slokop! Hij kan in één keer wel meer dan honderd slokjes water achter elkaar drinken zonder zijn kop omhoog te doen.

Goudvink

Goudvinken hebben een klein geheim: ze kunnen hun liedjes vergeten als ze ze een tijdje niet zingen. Dan moeten ze opnieuw leren fluiten!

Goudhaan

Het goudhaantje weegt minder dan een theelepel suiker, maar hij kan nog steeds sneller vliegen dan de meeste insecten!

Huismus

Wist je dat huismussen dol zijn op een bad in de regenplas? Ze spetteren rond alsof ze een feestje hebben!

Putter

Putters lijken soms wel acrobaten, omdat ze ondersteboven aan takken hangen om de lekkerste zaadjes te pakken.

Spreeuw

Spreeuwen kunnen de meest vreemde geluiden nadoen, zoals een wekker, een miauwende kat of zelfs een politieauto!

Vink:

Vinken maken soms ruzie met hun spiegelbeeld! Ze denken dat er een andere vogel in de buurt is en proberen die weg te jagen.

Checklist vogels in Den Treek

1	Aalscholver
2	Appelvink
3	Baardman
4	Barmsijs
5	Beflijster
6	Blauwe Kiekendief
7	Blauwe Reiger
8	Boerenzwaluw
9	Bonte Vliegenvanger
10	Boomklever
11	Boomkruiper
12	Boomleeuwerik
13	Boompieper
14	Boomvalk
15	Bosuil
16	Brandgans
17	Bruine Kiekendief
18	Buizerd
19	Dodaars
20	Ekster
21	Fazant
22	Fitis
23	Fluiter
24	Gaai
25	Gekraagde Roodstaart
26	Gele Kwikstaart
27	Gierzwaluw
28	Glanskop
29	Goudhaan
30	Goudvink
31	Grasmus
32	Graspieper
33	Grauwe Gans
34	Grauwe Klauwier
35	Grauwe Vliegenvanger
36	Groene Specht
37	Groenling
38	Groenpootruiter
39	Grote Bonte Specht
40	Grote Canadese Gans
41	Grote Gele Kwikstaart
42	Grote Lijster
43	Grote Zilverreiger
44	Grutto
45	Havik
46	Heggenmus

47	Holenduif
48	Houtduif
49	Houtsnip
50	Huismus
51	Huiszwaluw
52	Ijsvogel
53	Kauw
54	Keep
55	Kievit
56	Klapekster
57	Kleine Bonte Specht
58	Kleine Mantelmeeuw
59	Kleine Plevier
60	Kneu
61	Knobbelzwaan
62	Koekoek
63	Kokmeeuw
64	Kolgans
65	Koolmees
66	Koperwiek
67	Kraanvogel
68	Krakeend
69	Kramsvogel
70	Kruisbek
71	Kuifeend
72	Kuifmees
73	Lepelaar
74	Meerkoet
75	Merel
76	Middelste Bonte Specht
77	Nachtzwaluw
78	Nijlgans
79	Oeverzwaluw
80	Ooievaar
81	Paapje
82	Pimpelmees
83	Purperreiger
84	Putter
85	Raaf
86	Ransuil
87	Regenwulp
88	Rietgors
89	Rode Wouw
90	Roek
91	Roodborst
92	Roodborsttapuit

93	Scholekster
94	Sijs
95	Slechtvalk
96	Slobeend
97	Smelleken
98	Sperwer
99	Spreeuw
100	Staartmeeus
101	Stormmeeuw
102	Tafeleend
103	Tapuit
104	Tijftjaf
105	Toendrarietgans
106	Torenvalk
107	Tuinfluiter
108	Tureluur
109	Turkse Tortel
110	Veldleeuwerik
111	Vink
112	Visarend
113	Vuurgoudhaan
114	Waterhoen
115	Watersnip
116	Wespendief
117	Wilde Eend
118	Winterkoning
119	Wintertaling
120	Witgat
121	Witte Kwikstaart
122	Wulp
123	Zanglijster
124	Zeearend
125	Zilvermeeuw
126	Zwarte Kraai
127	Zwarte Mees
128	Zwarte Ooievaar
129	Zwarte Roodstaart
130	Zwarte Specht
131	Zwarte Wouw
132	Zwartkop

Zet een vinkje voor
de naam als je deze
soort hebt gezien.

Ha, speurneus!

Klaar voor een avontuur in Den Treek? Doe alle vijf de opdrachten en verdien je Treeker Badge. Alleen voor échte speurneuzen!

Watervogel challenge

Ga naar een water of poel en spot minstens drie verschillende watervogels.

Schaapjes tellen

Zoek de Treeker Schaapskudde. Hoeveel schapen tel jij? Bonus: zie je ook de hond of herder?

Zandkunst

Maak een mooie tekening in het zand. Laat iemand anders raden wat je hebt gemaakt.

Kleurrijk landschap

Vind vijf kleuren in de natuur: groen, bruin, geel, rood en paars. Welke kleur vind jij het mooiste?

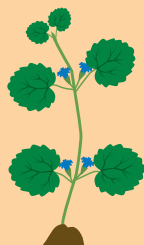
Sporenzoeker

Kijk in het zand of op de paden: zie je pootafdrukken of sporen van dieren? Welke denk jij dat het zijn?

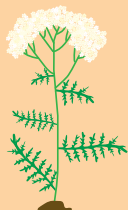

Vink af welke je gedaan hebt. Overal vinkjes? Knip de badge uit en laat iedereen zien wat voor speurneus je bent.

Hondsdraf

Duizendblad

Grote klis

Grote weegbree

Wilde knoflook

Kun jij deze planten vinden?

Daslook

Paardenbloem

Madeliefje

Vogelmuur

Brandnetel

Wilde marjolein

Kleefkruid

Zevenblad

Vlierbes

Smeerwortel

Wist je dat

...

... de eetbare bloemen van de **madelief** 's nachts en bij regen sluiten om hun stuifmeel te beschermen?

... bijna alle delen van een **paardenbloem** eetbaar zijn? Van wortel tot bloem. De bladeren zitten vol vitamine A en C en kunnen worden toegevoegd aan salades.

... **berganie**, ook wel komkommerkruid genoemd, een unieke smaak heeft die vaak wordt beschreven als komkommerachtig en fris.

... **brandnetels** ecologisch ook heel waardevol zijn, omdat ze een belangrijke voedselbron vormen voor vlinders en andere insecten?

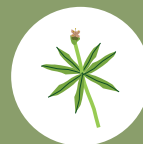
... de jonge scheuten van **hop** ook wel "wilde asperges" worden genoemd? Het is een heerlijke culinaire delicatessen en kan worden gestoomd of gekookt.

... **vlierbloesem** bekend is om zijn gebruik in siroop en thee? Het heeft een zoete, bloemige smaak en wordt ook gebruikt in desserts en drankjes.

... **kleefkruid** rauw in salades kan worden gegeten of gekookt als een groente? Het heeft een milde smaak en is rijk aan vitamine C.

... de eetbare bloemen van **groot kaasjeskruid** voedsel blauw kunnen kleuren en daarom vroeger werd gebruikt in romantische 'liefdesdranken'?

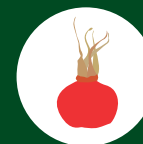
... **zevenblad** eetbaar is en rijk aan vitamine C en ijzer? Lekker in salades, soep of gebruik het als spinazie vervanger.

... **hazelnoten** een van de oudste geteelde noten zijn en al sinds de prehistorie worden gegeten?

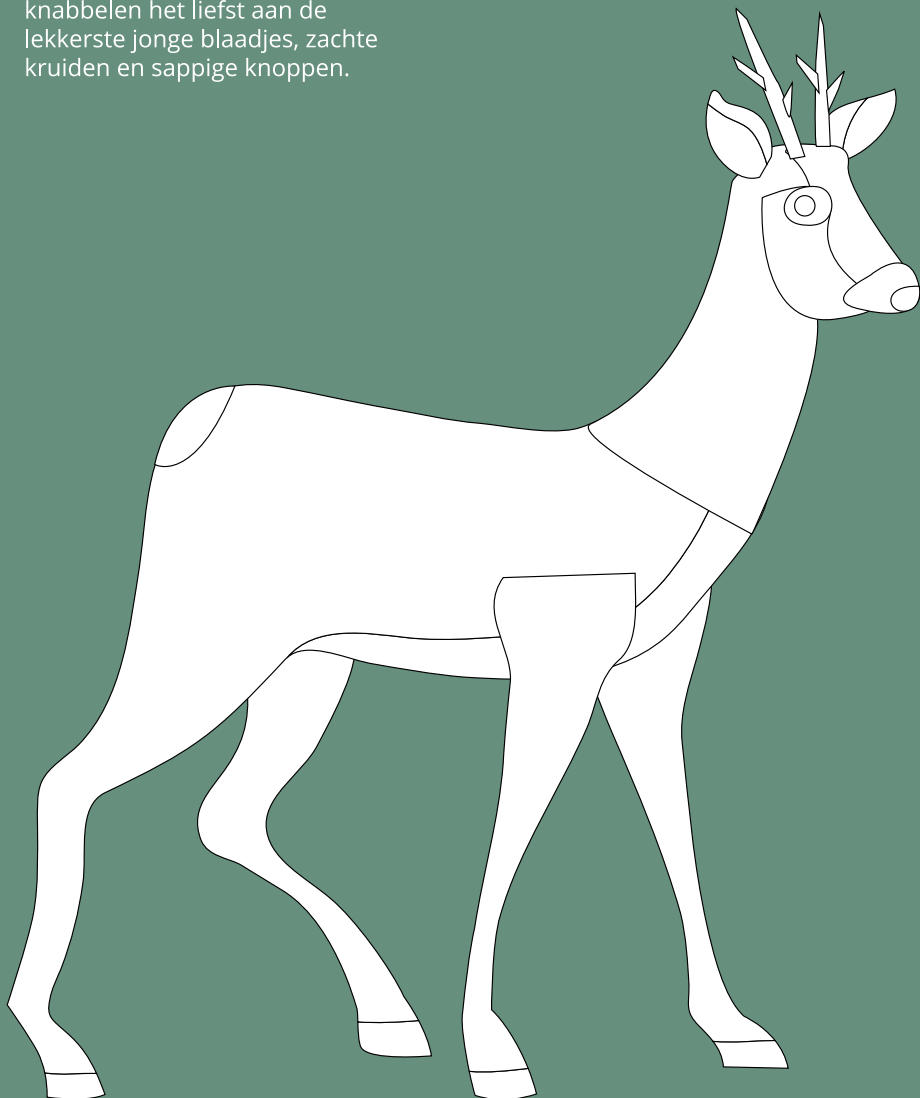

... **rozenbottels** een van de rijkste natuurlijke bronnen van vitamine C zijn? Ze kunnen tot wel 20 keer meer vitamine C bevatten dan sinaasappels!

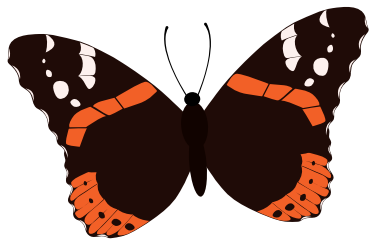
Ree

Reeën zijn kieskeurige eters: ze knabbelen het liefst aan de lekkerste jonge blaadjes, zachte kruiden en sappige knoppen.

**Onkruid
bestaat
niet.**

Fascinerende beestjes

Atalanta

Wist je dat een atalanta ieder jaar een paar duizend kilometer vliegt?

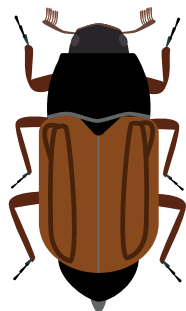

Behaarde rode bosmier

Wist je dat mieren tot wel 50 keer hun eigen gewicht kunnen tillen? Dat is alsof een volwassen man een olifant op kan tillen.

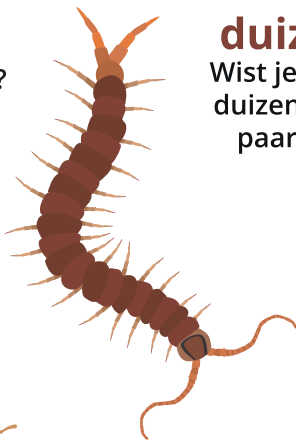
Meikever

Wist je dat een meikever eerst wel vier jaar onder de grond leeft als larve voordat hij kan rondvliegen?

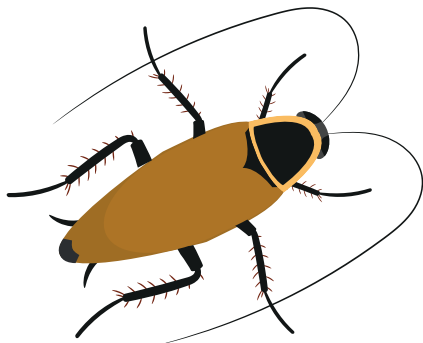
Gewone duizendpoot

Wist je dat de gewone duizendpoot maar 15 paar poten heeft?

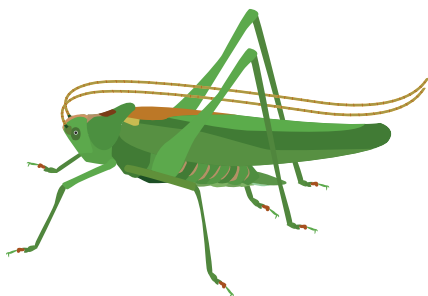
Boskakerlak

Wist je dat kakkerlakken al 300 miljoen jaar bestaan en nauwelijks zijn veranderd? Ze zijn dus veel ouder dan dinosaurussen.

Grote groene sabelsprinkhaan

Wist je dat een sprinkhaan iedere dag zijn volledig lichaamsgewicht eet. Hoeveel zou jij moeten eten per dag?

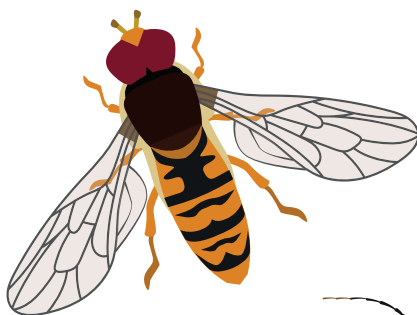
Grote keizerlibel

Wist je dat een libel als een helikopter stil kan hangen in de lucht en achteruit kan vliegen?

Snor zweefvlieg

Wist je dat de snorzweefvlieg zo heet, omdat er allemaal snorren op het achterlijf zijn getekend?

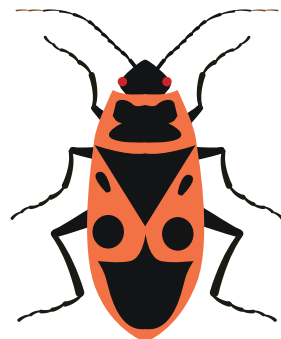
Honingbij

Wist je dat honingbijen voor één kilo honing samen ongeveer 40.000 km vliegen? Dat is gelijk aan één keer de wereld rond.

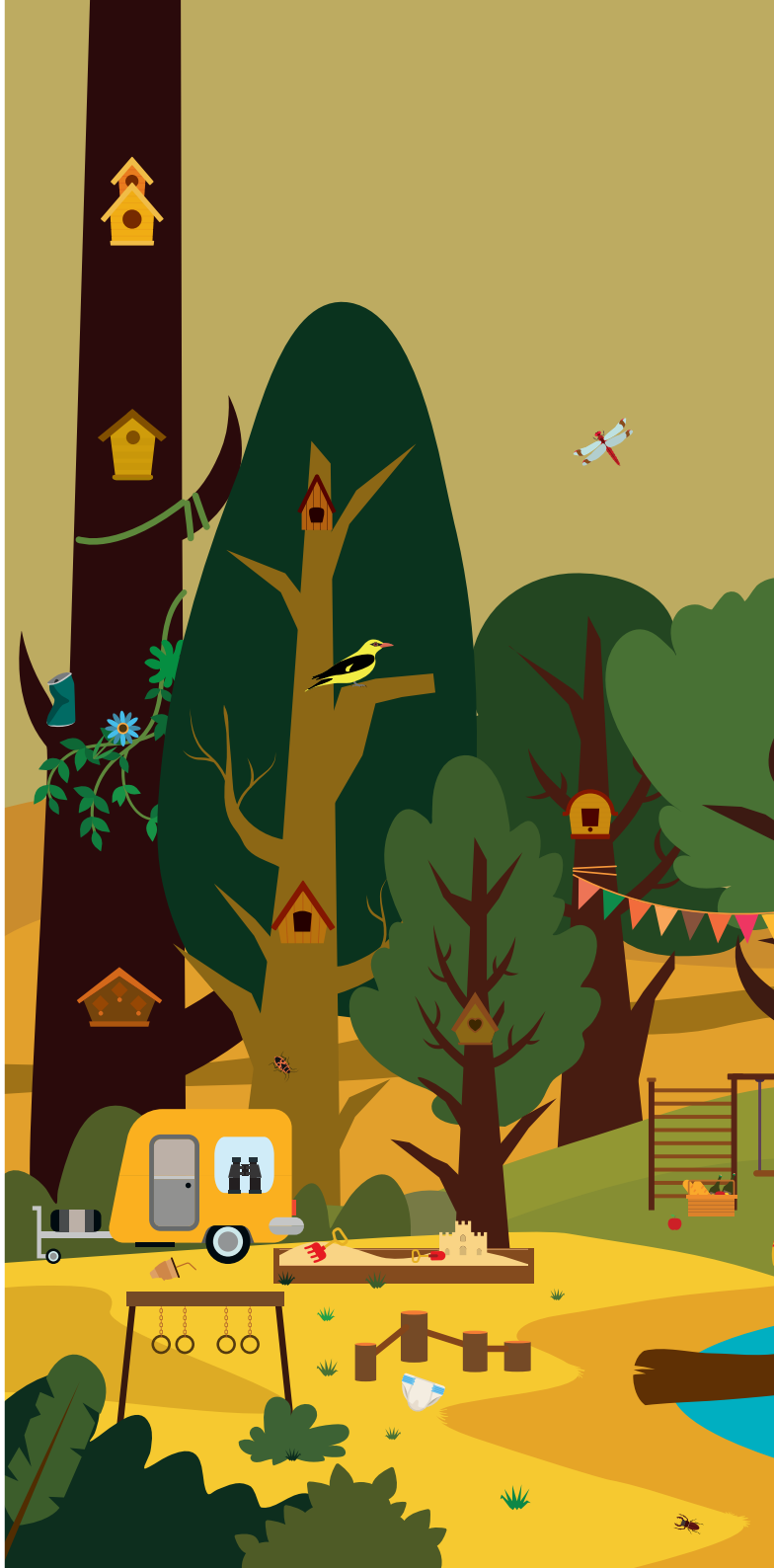

Vuurwants

Wist je dat de vuurwants het hele jaar door vaak in grote groepen leeft en dat de tekening op hun schild lijkt op een gezichtje met 2 ogen, een mond, een neus en haren?

**Zwerfafval?
Dat hoort
toch niet in
ons bos?
Kun jij het
vinden en
mee helpen
opruimen?**

Zwerfafval kan gevaarlijk zijn voor dieren. Een vogel kan verstrikt raken in plastic, een ree kan zich snijden aan glas en een egel kan vast komen te zitten in een blikje. Afval blijft ook nog eens heel lang liggen: een blikje wel meer dan 50 jaar, en plastic verdwijnt nooit helemaal. Het valt uiteen in piepkleine stukjes die in de natuur achterblijven. Door samen op te ruimen, houden we het bos schoon en veilig voor mens én dier.

Welke afbeeldingen

horen bij elkaar?

Ruwe pissebed

Boskakerlak

Wesp

Kolibri vlinder

Gewone duizenpoot

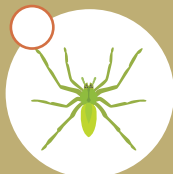
Kruisspin

Rood weeskindje

Schapenteek

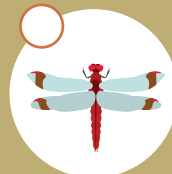
Groene jachtspin

Koninningepage

Ratelaar

Bandheidelibel

Aardhommel

Vliegend hert

Pyjamawants

Vuurwants

Mezen Memorie

Koolmees

Koolmees

Staatmees

Staatmees

Pimpelmees

Pimpelmees

Kuifmees

Kuifmees

Glanskop

Glanskop

Baardman

Baardman

Buidelmees

Buidelmees

Zwarte mees

Zwarte mees

Kievit

Een kievit met jongen lokt, met gevaar voor eigen leven, een roofdier weg van het nest. Door te doen alsof hij een gewonde vleugel heeft, leidt hij de aandacht af en stuurt het roofdier in een andere richting.

Maak je eigen vogels

Merels eten een gevarieerd dieet van insecten, wormen, bessen en fruit. In de herfst en winter kun je ze vaak zien smullen van gevallen fruit in tuinen en parken.

Boomklevers kunnen zowel omhoog
als omlaag langs boomstammen
lopen. Dit maakt ze een van de
weinige vogels die met het hoofd
naar beneden kunnen klimmen!

Schaapskooi

Wist je dat de mest
van de schapen in de kooi
vroeger werd gebruikt
om de arme grond te
bemesten?

Wist je dat de
Schaapskooi in 1998
afbrandde, maar daarna
weer is opgebouwd?

Welke insecten kan jij vinden?

Vuurwants

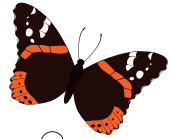
Wesp

Aziatisch
lieveheersbeestje

Honingbij

Atalanta

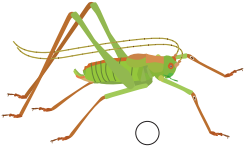
Dagpauwoog

Snorzeefvlieg

Meikever

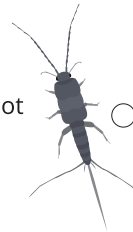
Gewone oorworm

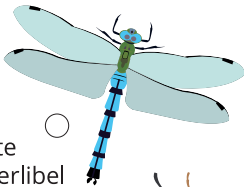
Struiksprinkhaan

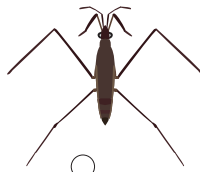
Gewone duizendpoot

Zilvervisje

Grote
keizerlibel

Poelschaatsenrijder

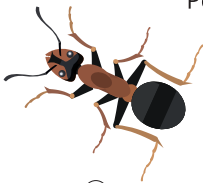

Ruwe pissebed

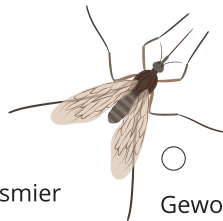
Aardhommel

Kruisspin

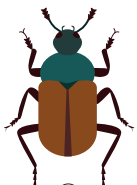

Behaarde rode bosmier

Gewone steekmug

Gewone
mestkever

Rozenkever

Huiszebraspin

Groene
schildwants

Vuurjuffer

Pyjamawants

**Camping
Buitenlucht
groeit niet
groter,
maar
groener.**

Ha, buitenheld!

Ben jij klaar voor een echte ontdekkingsstocht? Doe alle vijf de opdrachten en verdien je Buitenlucht Badge. Alleen voor échte buitenhelden!

Buitenkunstenaar

Word een kunstenaar van de natuur! Gebruik takjes, steentjes en bladeren om een eigen kunstwerk te maken.

Blotevoetenpad

Trek je schoenen uit en wandel een stukje over het blotevoetenpad. Voelt het zacht, prikkelig, koud of juist warm?

Insectensafari

Ga op ontdekkingsstocht! Vind drie soorten insecten. Kijk ook bij het insectenhotel en in het insectenbosje: wie wonen daar allemaal?

Bomenbingo

Loop de bomenroute en ontdek drie verschillende bomen. Kun jij ze herkennen of een blad natekenen?

Kijk om je heen

Spot drie verschillende vogels vanaf je kampeerplek. Welke zie jij?

Vink af welke je gedaan hebt. Overal vinkjes? Knip de badge uit en laat iedereen zien wat voor buitenheld je bent.

Ons kun je tegenkomen in Den Treek

Kleine
vuurvliender

Winterkoning

Gewone
wolzwever

Putter

Koollangpootmug

Rosse
vleermuis

Roodborst

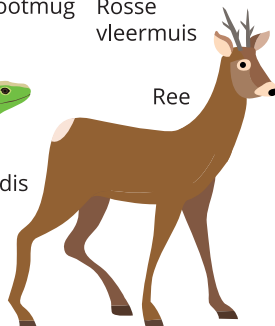
Viervlek

Zevenstippelig
lieveheersbeestje

Zandhagedis

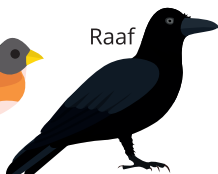

Ree

Driehoornmestkever

Raaf

Wespspin

Kruisspin

Keep

Beflijster

Laatvlieger

Dagpauwoog

Zwarte specht

Snorzweefvlieg

Blauwe reiger

Bastaard
zandloopkever

Atalanta

Rode eekhoorn

Koolmees

Vink

Goudvink

Staartmees

Boskakerlak

Pluimvoetbij

Boomklever

Appelvink

Staafwants

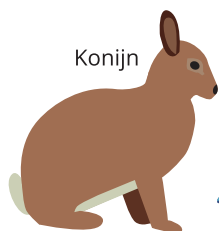

Water
vleermuis

Kruisbek

Konijn

Pimpelmees

Huismoeder

Ruwe
pissebed

Koperwiek

Gewone oorworm

Houtduif

Dennespinner

Checklist vogels op de camping

1	■	Appelvink
2	■	Barmsijs
3	■	Boerenwaluw
4	■	Bonte Vliegenvanger
5	■	Boomklever
6	■	Boomkruiper
7	■	Boompieper
8	■	Boomvalk
9	■	Bosuil
10	■	Buizerd
11	■	Ekster
12	■	Fitis
13	■	Gaai
14	■	Gierzwaluw
15	■	Glanskop
16	■	Goudhaan
17	■	Goudvink
18	■	Graspieper
19	■	Grauwe Vliegenvanger
20	■	Groene Specht
21	■	Groenling
22	■	Grote Bonte Specht
23	■	Grote Lijster
24	■	Havik
25	■	Heggenmus
26	■	Holenduif
27	■	Houtduif
28	■	Houtsnip
29	■	Kauw
30	■	Keep

31	■	Kievit
32	■	Koolmees
33	■	Koperwiek
34	■	Kramsvogel
35	■	Kruisbek
36	■	Kuifmees
37	■	Merel
38	■	Pimpelmees
39	■	Putter
40	■	Raaf
41	■	Roodborst
42	■	Sijs
43	■	Sperwer
44	■	Spreeuw
45	■	Staartmees
46	■	Tjiftjaf
47	■	Torenvalk
48	■	Tuinfluiter
49	■	Vink
50	■	Vuurgoudhaan
51	■	Wespendief
52	■	Wilde Eend
53	■	Winterkoning
54	■	Wintertaling
55	■	Witte Kwikstaart
56	■	Zanglijster
57	■	Zwarte Kraai
58	■	Zwarte Mees
59	■	Zwarte Specht
60	■	Zwartkop

Zet een vinkje voor
de naam als je deze
soort hebt gezien.

**Elke stap
kan een
avontuur
beginnen.**

Welke afbeeldingen

horen bij elkaar?

Kievit

Ijsvogel

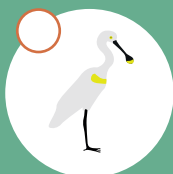
Grutto

Knobbelzwaan

Aalscholver

Lepelaar

Flamingo

Ekster

Grote bonte
specht

Wulp

Kluut

Winterkoning

Ransuil

Gierzwaluw

Blauwe reiger

Brandgans

Voor echte speurneuzen

Kun jij alles op deze kaart afvinken?

Nog meer zoeken?

Konijnen eten graag **paardenbloemen**. Kun jij er eentje vinden?

Vlinders zijn dol op **zonnenschijn**. Kun jij een plekje vinden waar de zon lekker schijnt?

Egels eten heel veel insecten. Kun jij een **klein** insect vinden?

Wolven houden van sporen volgen. Kun jij een **spoor** of voetafdruk vinden?

Eekhoorns verzamelen eten. Kun jij een stukje **eten** vinden dat een eekhoorn zou willen?

Bosmuizen **verstopp**en zich graag. Kun jij een plek vinden waar een muis zich zou verstoppen?

Boommarters houden van **holletjes** en gaatjes in bomen. Kun jij een perfect plekje vinden?

Hazen kunnen echt reuzensprongen maken. Kun jij net zo ver als een haas **springen**?

Mollen kunnen heel goed **voelen** met hun poten. Kun jij iets vinden dat zacht of glad aanvoelt?

Vleermuizen kunnen bijna net zo goed **vliegen** als een helikopter. Kun jij iets vinden dat kan vliegen?

Bevers bouwen dammen in het water. Kun jij **takken** of hout vinden die een bever zou kunnen gebruiken?

Libellen houden van **water**. Kun jij een plek vinden met een beetje water?

Ken je dit boek al?

**Leer
spelenderwijs
de Nederlandse
natuur kennen.**

Wist je dat...?

... eekhoorns hun staart gebruiken om in evenwicht te blijven, maar ook als paraplu in de regen?

... de Schotse Hooglander tot wel 900 kilo kan wegen? Dat is evenveel als een kleine auto.

... egels vanaf november een winterslaap houden en meestal pas eind april wakker worden?

... alle wolven met blauwe ogen worden geboren, die later goudgeel worden?

... de gewone dwergvleermuis in een lucifersdoosje past en net zoveel weegt als een suikerklontje?

... bevers de grootste knaagdieren van Europa zijn?

INSECTEN

diploma

Wat weet jij
al veel van
insecten!

Naam

Datum

Erik
van Bommel
Schrijver van
**Het grote
insecten zoekboek**

Treker Info Punt

Wist je dat er in Den Treek een speciale plek is waar je alles kunt leren over de natuur? Dat heet het Treker Info Punt. Je ontdekt er hoe schapen en heide bij elkaar horen, welke dieren en bomen er groeien, en zelfs verhalen over een oerbos van 13.000 jaar oud! Er zijn filmpjes en je kunt stukken hout uit dat oerbos bekijken.

**Kom je
gezellig
langs?**

Het Treker Info Punt is te vinden in de schaapskooi aan de Doornseweg 23 in Woudenberg naast Pannenkoekenhuis Bergzicht.

Kun je deze vinden?

Vliegenzwam

Kleurig
koraalzwammetje

Amethystzwam

Tonderzwam

Oesterzwam

Kastanjeboleet

Rimpelige
aardster

Valse
hanenkam

Gele
aardappelbovist

Grote kale
inktzwam

Gewoon
eekhoorntjesbrood

Elfenbankje

Berkenzwam

Biefstukzwam

Zwavelzwam

**Als je
stilzit,
komt de
natuur
vanzelf
naar je toe.**

Hoppakee!

Zoek de 5 verschillen

Kun je alle woorden vinden?

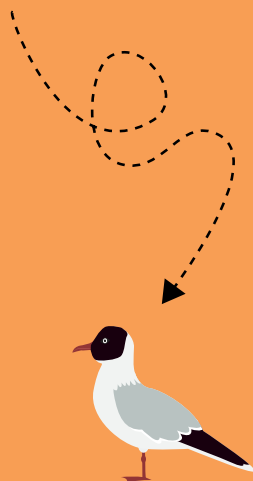
B	K	A	P	P	E	L	V	I	N	K	
H	O	K	O	K	M	E	E	U	W	G	
U	E	O	B	O	S	M	U	I	S	R	
I	R	G	M	B	O	S	U	I	L	A	
S	I	J	S	G	K	I	E	B	W	K	S
V	W	A	T	E	R	H	O	E	N	P	
L	K	O	N	I	J	N	U	E	S	E	I
I	L	B	E	E	S	M	I	P	U	E	
E	E	K	S	T	E	R	U	P	T	P	
G	O	U	D	H	A	A	N	S	E	E	
L	A	A	T	V	L	I	E	G	E	R	

DIT WOORD BLIJFT OVER:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

HUISVLIEG
GRASPIEPER
KNEU
GOUDHAAN
EKSTER
HEGGENMUS
APPELVINK
SIJS

BOSUIL
BOOMKUIPER
KOKMEEUW
LAATVLIAGER
BOSMUIS
KONIJN
WESP
WATERHOEN

Zoek 12 echte bosvogels

die in vrijwel ieder bos wonen

Erikvanbommel.com

De **merel** staat bekend om zijn mooie zang en vaak te zien op zoek naar voedsel op de bosbodem.

De **boomklever** is de enige vogel in ons land die zowel omhoog als omlaag kan klimmen.

De **koolmees** is te herkennen aan een gele buik en zwarte streep op de borst.

De **pimpelmees** leeft graag in bomen en struiken en is te herkennen aan zijn blauwe pet.

De **kauw** is een zwarte vogel met een grijs koppie en vaak te vinden in groepen.

De **houtduif** heeft een opvallende witte halsvlek.

De **grote bonte specht** staat bekend om het getik tegen de bomen.

De **gaai** heeft een paar blauwe veren en maakt veel lawaai om andere vogels te waarschuwen.

De **goudhaan** is de kleinste vogel van Europa en heeft een gele streep op zijn hoofd.

De **vink** is een kleurrijke zangvogel met een opvallende oranje borst bij het mannetje.

De **roodborst** is nieuwsgierig en scharrelt graag laag bij de grond.

De **winterkoning** is een klein vogeltje met een omhoog staand staartje en kan heel hard zingen.

Koninginnenpage

De koninginnenpage houdt van warm weer en fladdert graag boven bloemrijke weilanden en tuinen.

Welke heb jij al eens gezien?

Dagpauwoog

Groentje

Atalanta

Citroenvlinder

Boomblauwtje

Kleine vuurvinder

Huismoeder

Zomervlinder

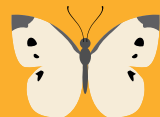
Koninginnepage

Gehakkelde aurelia

Oranjetipje

Klein koolwitje

Groot avondrood

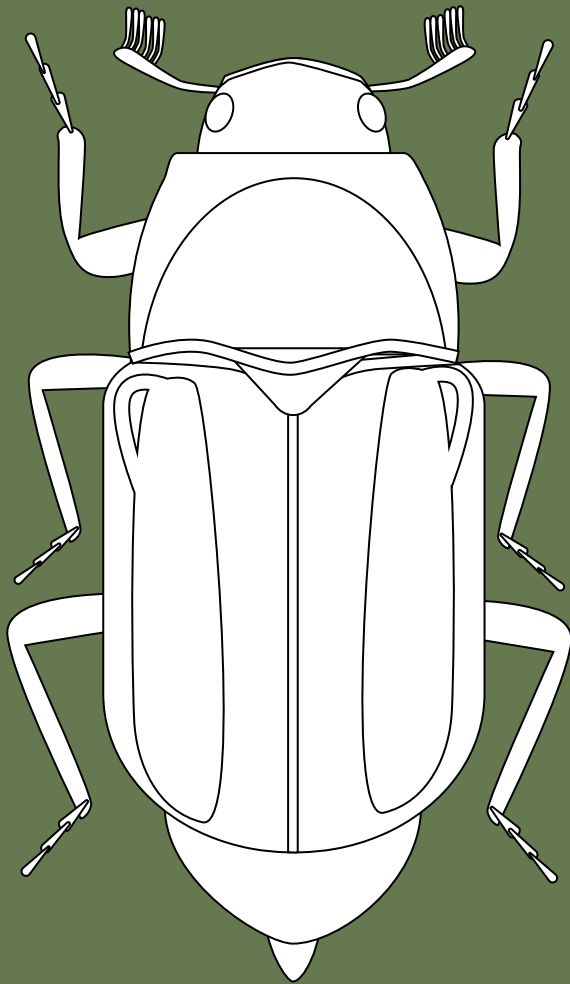

Kolibri vlinder

Rood weeskindje

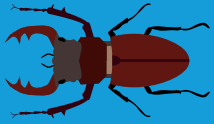
Meikever

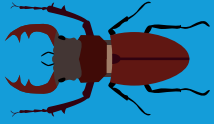
Wist je dat de meikever heel onhandig kan landen? Soms botst hij zomaar tegen een boom of tent aan.

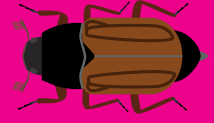
Kever Memorie

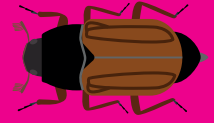
Vliëgend hert

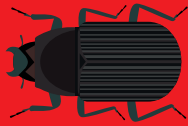
Vliëgend hert

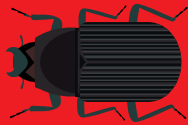
Meikever

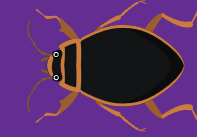
Meikever

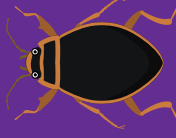
Gewone mestkever

Gewone mestkever

Gewone geelrand

Gewone geelrand

Berkensigarenmaker

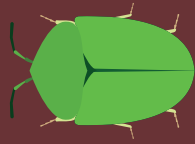
Berkensigarenmaker

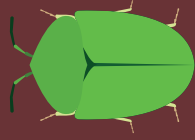
Kleine wespenboktor

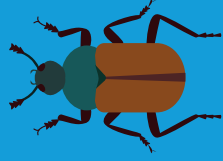
Kleine wespenboktor

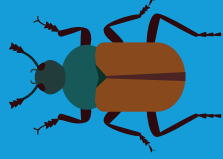
Muntschildpadtor

Muntschildpadtor

Rozenkever

Rozenkever

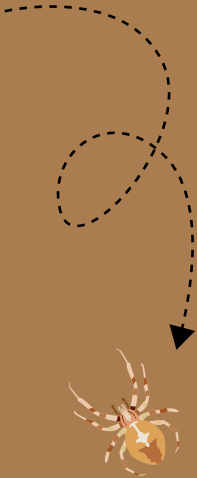
Madeliefje

Een madeliefje opent
zijn bloemblaadjes als
de zon opkomt en sluit
ze weer als het donker
wordt.

Kun je alle woorden vinden?

V	K	R	U	I	S	S	P	I	N	Z
O	G	E	L	A	T	A	W	D	G	A
K	A	U	W	Z	E	R	E	A	I	N
R	G	H	M	W	E	I	S	G	E	D
I	J	O	O	E	A	N	N	P	P	R
S	U	U	I	R	H	G	E	A	Z	A
V	D	T	K	T	O	S	N	U	W	G
O	V	D	E	E	M	L	D	W	A	E
G	I	U	V	R	M	A	I	O	L	D
E	N	I	E	A	E	N	E	O	U	I
L	K	F	R	T	L	G	F	G	W	S

DIT WOORD BLIJFT OVER:

--	--	--	--	--	--	--	--

GIERZWALUW
STEENHOMMEL
MEIKEVER
ZANDHAGEDIS
RINGSLANG
HOUTDUIF
GOUDVINK
DAGPAUWOOG

IJSVOGEL
KRUISSPIN
ZWARTE RAT
KAUW
WESPENDIEF

**De huiszwaluw
vliegt over het pad
naar zijn nest.
Weet jij de weg?**

Henschotermeer

Maar 5
minuten lopen
vanaf de
camping

**Op
Camping
Buitenlucht
adem je
natuur.**

Quiz

1. Hoeveel ogen heeft een spin meestal?

A| 2

B| 4

C| 8

2. Welke vogel heeft een snavel die als een lepel gevormd is?

A| Reiger

B| Lepelaar

C| Ooievaar

3. Waar heb je de grootste kans om een ijsvogel te zien?

A| In een weiland

B| Bij een rivier of sloot

C| In het bos

4. Welke kleur heeft de heide in bloeitijd?

A| Paars

B| Blauw

C| Oranje

5. Wat eten egels het liefst?

A| Insecten en slakken

B| Gras en bladeren

C| Noten en bessen

6. Welk zoogdier houdt in de winter een lange slaap om energie te besparen?

A| Egel

B| Vos

C| Das

7. Welke vogel staat bekend om zijn bijzondere paringsdans?

A| Huiszwaluw

B| Fuut

C| Spreeuw

8. Zijn ringslangen gevaarlijk voor mensen?

A| Ja, heel erg

B| Een beetje giftig

C| Helemaal niet!

9. Welke insecten maken een zoemend geluid met de vleugels?

A| Mieren

B| Muggen

C| Spinnen

10. Hoe oud is Landgoed Den Treek-Henschoten ongeveer?

A| 10 jaar

B| Bijna 100 jaar

C| Ruim 200 jaar

**Bedankt voor
het lezen!**

OP CAMPING BUITENLUCHT ADEM JE NATUUR

**Meer informatie
over Camping
Buitenlucht**